

**ВЛАСНІ НАЗВИ ЯК ЗАСІБ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ У РОМАНІ ДЖ. С. ФОЙЄРА
«СТРАШЕННО ГОЛОСНО І НЕЙМОВІРНО БЛИЗЬКО»**

У статті розглянуто семантичні групи власних назв у постмодерністському романі Дж. С. Фойєра «Страшенно голосно і неймовірно близько».

Ключові слова: постмодернізм, інтертекстуальність, власні імена.

The article deals with the semantic groups of proper nouns in the post-modernist novel —Extremely loud and incredibly close by J. S. Foyer.

Key words: postmodernism, intertextuality, proper nouns.

Найголовнішою ознакою літератури постмодернізму є яскраво виражена схильність до запозичення різних фактів із культурно-історичного дискурсу всього людства, передусім із творів літератури: сюжети, мотиви, жанри, концепції, сцени тощо. У рамках цього напряму твори мистецтва не є ізольованими, тому інтертекстуальність як вид міжтекстової взаємодії має велике значення.

Літературні тексти цієї доби насичені власними назвами, оскільки постмодерністське запозичення розповсюджується не лише на твори мистецтва, а й на реальний «життєвий матеріал» – існуючих людей, географічні місця, суспільні процеси та явища. Власна назва, або онім, термін грецького походження (*ονομα* – назва, ім'я) [2, с. 36]. Це слово, словосполучення або речення, яке служить для виділення названого ним об'єкта з ряду подібних, індивідуалізуючи й ідентифікуючи даний об'єкт [1, с. 135].

Метою статті є встановлення особливостей використання власних назв як засобу інтертекстуальності у постмодерністському романі Дж. С. Фойєра «Страшенно голосно і неймовірно близько».

У ході інтерпретаційно-текстового аналізу даного твору встановлено, що кількість власних назв, використаних у творі хоча б один раз, становить 245 слововживань. Умовно всі власні назви можна розділити на 5 семантичних груп: імена реальних людей, вигадані персонажі художніх творів, географічні назви, твори мистецтва, інше. Найбільша кількість виявлених у тексті власних назв відноситься до географічних місць та відомих пам'яток, й у відсотковому відношенні становить 48%. Ця група включає в себе такі підгрупи: країни (*France, Australia, Belgium*), міста (*Paris, New York, Amsterdam*), штати Америки (*California, Washington*), відомі пам'ятки та місця (*the Plaza Hotel, Union Square, Empire State Building*), райони та вулиці Нью-Йорку (*Manhattan, the Bronx, Woodside*).

30% власних назв у романі становлять імена реальних людей: письменників та поетів (*Shakespeare, Balzac, Susan Sontag*), вчених та винахідників (*Alexander Graham Bell, Nikola Tesla, Albert Einstein*), політичних діячів (*Ben Franklin, Winston Churchill, Jacques Chirac*), музикантів (*the Beatles, Mick Jagger, Weird Al Yankovic*), архітекторів та художників (*Picasso, Philip Guston, Rem Koolhaas*), акторів (*Emma Watson, Tom Hanks, Meg Ryan*), інших відомих особистостей (*Henry Ford, Bill Gates, Martha Stewart*).

Частота використання онімів категорії «Інше» становить 11%. Сюди входять: ігри (*Scrabble, Krackle*), організації (*Greenpeace, UPS*), видання (*El Pais, New York Times*), свята (*Dr. Martin Luther King Jr. Day*), ТРЦ та заклади харчування (*Ground Zero, Pizza Hut*), торгові марки (*Barbie, Lego*), технології (*IMAX, Microsoft Windows*), інше (*National Geographic*).

Категорія «Твори мистецтва» становить 7% і включає в себе назви пісень та альбомів (—*Yellow Submarine*ℓ, —*The Flight of the Bumblebee*ℓ), назви книжок (—*Metamorphosis*ℓ, —*A Brief History of Time*ℓ), назви фільмів (—*Gone with the Wind*ℓ, —*An Affair to Remember*ℓ), назви картин (*the Mona Lisa*).

До міфології та інших художніх творів автор звертається не часто – такі слова складають лише 4% від усіх власних назв у романі: «Гамлет» Вільяма Шекспіра: *Hamlet, Horatio, Ophelia*; «Гаррі Поттер» Джоан Роулінг: *Hermione, Harry Potter*; міфологія: *Guildestern, Noah`s ark*.

Отже, велика кількість онімів, значна частота їх використання та приналежність до багатьох сфер суспільного життя різних епох доводить, що власні назви, як один з засобів реалізації категорії інтертекстуальності, є важливою смислотворчою та формотворчою складовою художнього твору доби постмодернізму.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Суперанская А. В. Теория и методика ономастических исследований / А. В. Суперанская. – М. : УРСС, 2007. – 256 с.
2. Фонякова О. И. Имя собственное в художественном тексте / О. И. Фонякова. – Л. : ЛГУ, 1990. – 104 с.
3. Foer Jonathan Safran Extremely Loud and Incredibly Close / Jonathan Safran Foer. – Boston : Houghton Mifflin Harcourt, 2005. – 368 p.

Рекомендує до друку доцент Заболотська О. В.